

# DÜSEVNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Vu iméni prêkmurszke evangelicsanszke sinyorije  
reditel i vôdavnik: Fliszár János, Murska Sobota.

Rokopisz sze morejo v  
::: Puconce posílati. :::

Cejna na cejlo leto 20 din., v zvönszto 30 din., v  
Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplacsilo gorivzeme vszaki ev. düh. i vucsitel.  
Csek racsuna st. 13,586; imé „Düsevni liszt“ Puconci.

## Z Dühá sze poroditi.

(Ev. Jan. 3, 8.)

Riszászki szvétek zarazmiti nam je doszta 'zmetnê, liki ove velike krsztsanszke szvétke. Vu eti Zvelicsitelovoga 'zítka eden-eden veliki dogodtek sztojí pred nami, szkoron z-nasimi ocsámi ga vídimo, kí je tak blúzi prisao k-nam i szvoj 'zítek tádao za nász. Vu riszálszkom szvétki 'ze néga nikâ, ka bi sze dalo z-ocsmí viditi, z rokov oslátati. I dönok eta je ta isztina, ka vu Riszálaj, vu szvétki Szwétoga Dühá je prisao náibili'ze k-nam, k-nyegovoj krhocsoj i grësnoj cslovecsoj deci, te Vekivecsen i Szwéti Bôg. Nateliko blúzi je prisao, ka szi je vu nami vzeo sztának. Li do tecász nam je te'zko eto zarazmiti, dokecs z nasimi ocsámi 'zelemo viditi vsza.

Sto bi vüpa to praviti od vötra, ka ga nega, szamo záto, ár sze z-okom nemore viditi? Glédaj, kak sze nagibile po nyegovom sztopáji szilje na nyivaj, kak prinása z-dalésnyi pôl zácsimbni dijék, nakeliko je napunyeni z-potlujácsimi tlicami, stere v 'zelen cvetni kehli tori, kako szüsí gori z-zemlé vodíne i preobrné je na obláke, naj liki nevidôcsi pasztér vrácsa eto sznélzno bôlo nebeszko csrêdo; pogledni, kaksa realiteta bode, gda vihér posztáne: góscse lomi, hajove trga, i tai-fun grátavsi céle pokrajine dolipokoszí!

Riszáli tô szvedocsijo, ka je Bo'zi

Düh povszélik nazôcsi bodôcsi, szkriven delavec, od steroga vsze gucsí, Ete Düh z-poszebnov szkrbjov i lübéznosztjov opráva z-tvojov dûsov; prinesé tebi drága nazyesztsávanya, blázena navdöhnenyá, szegréje, pogládi, pobíje i pozdigne te. „Neznás, odkud ide, i kama odhája.“ Niti nezvedávaj. Zadovoli sze z-tém, ka je z-tebom tüdi vu dotikanyi. „Glász nyegov csűjes.“ On te gene po nedelaj, naj iscses prebívanye z Goszpodnom; On nagible tvoje szrdce dnévno tüdi, naj szvedocsis od Nyega z-tvojim 'zítkom i z-tvojimi dellami. Zevszém edno scsé z-tebom i nad tebom doprineszti: csudo porodjenyá od zgora. Ete zemelszki 'zítek je nateliko pokvarjeni, ka nôvi dühoven 'zítek potrebujemo. Nôvi 'zítek sze pa tam zacsne, ka mí vu Jezusi szpoznamo nasega Goszpodá i kralá, nasega 'zítká cíl i zrendelívaný.

Kak drágo je znati, ka Bo'zi Düh nasz nepresznanoma iscse i niscse ne'zivé vu tak szkrivnom meszti, ka bi sze nô lehko najsao 'znyim. Szrécsanye 'znyim je pa zacsétek nôvoga 'zítka: porodjenyé od zgora.

## Ka je práva vera?

Z-miloszti szte rôseni po veri.

Miloszti Bo'za je jedina podlaga nasega zvelicsanya. Ar je Bôg brezi konca milosziven, on scsé, da sze lüdjé zvelicsajo. Ár nyegova miloszsa trpi od veka, do vekoma, nezavr'ze lüdi za

nyí gréhov volo, témbole je vábi, zové naj prídejo ino sze tálnici vcsinjó nyegove miloscse. Vretina nasega zvelicsanya je v-miloszti Bo'zoj. Vera pa vodévod, ali szi cér, po sterom Bo'za miloszt tecsé v-nase szrdcé ino nász o'ziváva i dela z-nász nôve lüdi. Dokes je tá cér v-redi, mámo v-hi'zi zadoszta vodé; csi sze pa kaj pokvarí pri toj céri, nam zménka voda. Tak je z-verov. Dokes sze sto z-verov drží Krisztusa, je v-szveszti, Bôg nyemi je milosztiven i tálnik je Bo'zega zvelicsanya. Ali preci, kak zacane inam orantirati i pomôcs pri lüdi iscse, pride v-dvojnoszt. Ki verje nyemi je vsze mogôcse, nê ka bi vera mogla vsze, nego Bôg vszamogôcsi i daráje szvoje mocsai vernim.

Miloszt i mócs Bo'za je motor, vera je pa ona veriga, stera zv'ze vóz z-motorom. Csi szem z-verov zvézan k-Zvelicsiteli, nemorem bidti pogüblieni.

Vera je rôka, stera prima. Csi sziomák pride k-dveram i proszi, podelím nyemi niksi dár; on vó vtégne rokô ino ga primle i dár je nyegov. Vera primle veliko resznico: Jezus je zvelicsitel i ercsé: Jezus je moj zvelicsitel. Vera szlisi k-krii Krisztusovo, da ocsicsáva od vszega gréha i tó za szébe vzeme govorécsa: Mené tüdi ocsisztí od vszé gréhov.

Prílike za vero lehko náidemo vu vszakdanésnyem žitkí. Szejács dobro szemen poszéja vu nyivo szvojo i verje, ino csáka, da tüdi bode 'zeo.

Tr'zec vlo'zi szvoje pêneze v-blágo, ali v-bank i verje, da ga z-dobjcskom dobí nazâ. Zlatár vogen vr'ze zlato i nikák bi miszlo, da sze v-ôgnyi pokvarí i raztopí, ali zlatár je gvüsen, ka je nazâ dobí szcsicseno vó z-ognya. Medszebno zivlényle bi nemogôcse bilô, csi bi sze eden temi ovomi nebi zavüpao. Csi tak vu vszakdanésnyem žitki verjemo ino sze vüpamo lüdém, zakaj bi nebi vervali Bôgi ino sze vu nyem nebi vüpali?

Práva vera sze drží za Krisztusa zászlobo, ár je Krisztus szam dání za pecsino zvelicsanya i niscse drági nê, ni szv. m. cérkev, ni szvéci nê, žitek grénsnika od toga viszi, nakeliko sze drží Krisztusa. Nê je potrébno, da cslovek vsze Bo'ze szkrovnoszti razmi, szamo da zaá tó edno: Gréhsnik szam, nenaidem niadri pomôcsi, szamo li pri Krisztusi.

Vucsenik, kí hodi v-sôlo, more vervati vucsitela vcsenyé. Vucsitel ga vcsí, da je zemla okrôle, da jeszto na nyé mészta, držele i národje, steri je nigdár nê vido i mogôcse ji tüdi nebode vido. Csi sze kaj scsé navcsiti, more vervati ino sze vucsitela návuka držati. I rávno tak more grénsnik vervati v-Krisztusi, da je isztinszko ino isztina, ka on právi: „Sto vu meni verje, má vekivescen žitek. Sto verje, živo boda, csi glich vmerjé!“

Brezi dvojnoszti mores vervati Jezusi i podati sze nyemi. On je te nájbôgsi vrács bolezne dûsse tvoje. Niscse je nê ednáki vu miloszti i mócsi k-nyemi. Niscse drûgl te nemre rësiti szamo li on. Zavüpaj sze, da te z-vszo szvojov mócsjov prime, rësi te i pripela vu szvoje králevsztvó.

## Podlíszek.

### „Trdi grád . . .“

Poszlovencso: JUVENTUS.

— Nadaljávanye. —

— Klompale bi mogôcse, csi bi do tiszti mao osztalo kaj 'z-nyi. Mojm gôbec 'ze prevecs zéve — odgôtoro je János.

Escse szta sze malo vrejmena sengárla, ali recsi szo nyima vedno rëcsise gracsuvale i te'zki szen nyima je szeo na ocsí.

‘Ze je pônôcsi dávno minôlo, gda je János v rebra bučno Petra. Té presztraseno odpre ocsí, zmene szi je malo i pita:

— Ka ti pa'ze pá falí?

— Tí Peti, tak sze mi je nikaj lèpoga szenjaló! Escse zdá dène, bár pridüjávaj!

Pod nyima sze je v ednom velkom piszkni gulyás kühó. Rávno v tom hípi je meto v nyega krumpise eden debeli betyár. Okôli ognya szo divje vövidôcsi szakálaszti razboinicke szedeli i v vszakoga krili je edna velka, sztára pûksa bûla, stero je prvle na nikoj naszloniti trbelo, szamo je tak mogo 'z nyov sztriliti, ali te je dûnola tak, da je sztrelajôcsi malo nej glûhi gráto, csi je glich nej mogôcse bilô zavaditi 'z-nyôv. Zvöntoga je vszáki szekerico i noz meo za remenom.

— Jancsi, tó szo bakonyzski betyárje. Nemáram, csi szo glich vrázje szami, escse te doli szkôcsim k nyim na eden gulyás.

— Szamo ne norûj! Kvár bi nama bilô za nyihov gulyás tá dati szlobodscsino, vecs nebi vidla szvoj lübléni dom.

— Szlobodscsina eszi, szlobodscsina tá — pravo je Jancsi — jasz szem lacsen.

Poglednimo ednoga hajóvnika, steri gori poténe mácska z-globocsié mőrja dna i napot sze vzeme na súrko morje z-hajóvom. Vecs tjédon, vcsászi vecs mészecov potúje, nevidi zemlé, pela sze dale i dale nôcs i dén i naedno útro zezná ka prav proti brôdi (prisztranyiscsi) plava, kama je nakano prídti. Kak je prisao tá szrecsno? Ver- vao i vüpao sze je szvojemi komposzi, dalnoglédi, zvédam i kak szo nyemi kompas i zvédze kázale, tak sze je pelac po neznánom mőrji. Vu szvojo veri je nô oszramoten. Rávno tô valá vu dühovnom 'zivlényi. Mámo voditela, kí je zmožen pri- pelati naso ládjo prék etoga szvēta mőrji k-ne- beszkemi brôdi. Podájmo sze nyemi i zanásajmo sze na nyega, on je escse nigdár nikoga nô zvodo.

Drági ctitel! Nezadovoli sze z-tôv verov kakso má vecsina lüdi. Ár je tô isztina, da ve- csina lüdi neverje prav i nezivé pôleg práve vere. Proszi Bogá, naj te preszvéti ino ti podeli právo zvelicstielno vero, stera je k-Jezusi Krisz- tusi prikapcsena i jemlé od nyega vecsne 'zivlén- nye, veszeljé ino mir.

»Tô je rôcs te vere, stero predgamo. Kaj, csi vadlújes vu vúsztaj tvoji Goszpon Jezusa i verjes vu szrci tvojem, ka ga je Bôg gori zbûdo z-mrtvi, zvelicsas sze. Ár sze z-szrd- com verje k-pravici: z-vúsztami sze pa vad- lúje k-zvelicsanyi, Ár píszmo právi: vszáki, ki vu nyem verje, sze neoszramoti. Ár nega rázlocska med 'zidovom i grkom. Ár je on

vszé Goszpôd, bogat k-vszêm, ki gavezávajo. Ár vszáki, ki bode vezávao imé Goszpodno- vo, zvelicsa sze. (K-rimlancom 10. 9.—13.) F. J.

## Riszàli.

(piszao: Szabolcska M. poszlov. Fliszár János.)

Oh tî Bôg szvéti dûh  
Hodi, i nász milâj,  
Sztvôri znôva nasa  
Vcagajôcsa szrdca.  
Obhodi cêli szvét.  
Z-osztrum tvojim ognjom,  
Ka nasz k-zemli vlecsé,  
Dûse zdigni k-szebi!

Oh tî Bôg szvéti dûh  
Hodi k-nam eszi doj,  
Prizdigni, zdigni gor  
Pretúzen obráz moj.  
Vszi szmo mí bete'zni,  
Z-grêhom obte'zni,  
Robi szebicsnoszti  
I nelübéznoszti.

Oh tî dûh szvéti Bôg,  
Csákamo te, hodi  
Sztvéta odküpitel  
Z-tvojov szvétov mocsjôv.  
Nemirovnim vdêli  
Mirovnoszti podêli,

I prvle, kak bi ga ov popadnoti mogo, da ga nazáj zadr'zí, sze je doli szpúszto po vêkaj i je rávno na srêdo med presztrasene betyáre szkocso. Velko riszko je napravo med nyimi.

Törki szo sze te 'ze dávno vôtobrali szté krajine, ali v-ednom szkrivnom, na viszikoj pe- cesni bodôcsem grádi na szrejdi Bakonya sze je edna csupora razbojnikov dobro csútala. Tá banda je, gde tü, gde tam robila, ali z vkrád- nyenimi kincsi szo sze tak szkrili vszigidár, ka szo je 'zandárje nigdár nej mogli nájdti. I zdâ szo sze tê betyárje tak zoszagali od toga edno- ga csloveka, ka je vszáki v szvoj kráj scséo bêzati. Razbêzali bi tüdi, csi bi Loki János nô vcsaszi v bogrács szérgo po meszô i nebi zvao szvojega tüdi gládnoga pajdása: hodi doli, ne boj sze, szenya je szamo isztina (miszlo je, ka sze nyemi szenya), ali dober 'zmah má. Na útro tak drûgo neosztane íz nyé, kak szpômenek,

napuniva szi záto 'zalôdec 'z-nyôv. Ali gda szo betyárje na pamet vzéli, ka szta tô tüdi táksiva csloveka, kak oni i nej z nebész prihájajôcsi angelje, ali káksa drûga prikázen, pá szo batrivni grátali i okôli szo nyidva vzéli. Nyidva szta sze z tem nej brigala, nego szta szi z dvema rokama pala gulyás v lampe. Zmêsz szta malo pijala prszte, ali záto szta nej pítala za 'zlice, dobra je bíla zdaj prigiscsa tüdi. Tak 'zmajno szta poízerala, ka sze tak vidlo, ka bido szvekle útre nej honyala, csi bi voditel bande nej zapovedo, naj nyima zavézejo ocsi i naj nyidva pelajo pred kapitána.

— No escse bi tô trbelo! Kapitan bi nász völtsco íz nyima vréd, poveszimo nyidva bole tü na prvo drêvo, — pravo je eden betyár.

Zdâ szo je presztraso János i prevido je, ka je to ne szênya. Petivi je tüdi malo teszno grátalo pri szrej i vôcsi je vrgo pajdási: Drági

Vcagajôcsemi daj  
Mir, ino potrôstaj!

Ino na trôst toga  
Nepotrôstanoga:  
Escse ednôk szkâzi  
Tvojo csûdo i môcs.  
Boj zaôva pá poszvêt,  
Szvetloszt szrdcam temnim  
Vu nevervanoszti,  
Lûdém v-kmici blôdnim.

Oh ti Bôg dûh szvéti  
Hodi, pomiluj nász  
Z-verov, lübéznosztoj  
Napuni szrdcâ nász.  
Z-blûzi bodôcsnosztoj  
Nam napuni dûse:  
Z-riszál szvétim dûhom,  
Oblê dobre, hûse!

## Miszionszko delo prêkmur- szke evang. seniorije.\*)

Visziko postûvano szprávisce!

Na preminôcsega leta nasem szprotolêsnym  
szprávisci je g. püconszki dûhovaik porácsao, naj

\*) Piszaô i na dûhovaikov i ovi voditelov nase sinyo-  
rije t. l. apr. 19. v M. Soboti dr'zânoj konferencijsi gori-  
precsteo Siftár Károly bodonszki dûhovník, sinyorije podpor-  
nice cerkv. predsednik.

nasa szprávisca po etom nesztójijo szamo z-prosztogá zgucsávanya, nego naj pri táksoj príliki eden dûhovník, gmajnszki inspektor, 'zenszkoga drûstva kotriga, ali sterikoli vernik, dr'zi z-cérkevnoga 'zítka vzeto kakse naprêdávane tüdi. Tô de dobro záto, ár, tak sze le'zé preszvétijo nase cerkevne i solszke nevole i potrébcine; le'zé szi po nyí pogocsimo i za nyé vrácsenyé szredszto poiscsemo. Z-drûge sztráni pa, dobro de to zatcgavolo tüdi, ár rêcs hitro miné, píszmo pa osztáne i csi v-stamp pride, vszi nasi gmajnerje tüdi le'zé zvêjo, ka sze oprávia na nasi szprávisci; edno ali drûgo dugoványe do bole poznali i csi je scsémo vu 'zíték szpraviti, nam na vékso pomôcs budejo.

Dûhovníkov du'zneszt je, naj széjajo bo'ze recsi szemen vu szrdce poszlöhávcov i verníkov, tek vu prijétnom, kak vu neprijétnom vrêmeni: zedne sztráni naj vsze vcsinijo, da to dobro szemen nepreide, nego vu 'zítki blázeni i obilen szád prináša, — z-drûge sztráni pa naj vszo zádivo odsztráni, stera bi tomi dobromi szemeni na pôti bila i nyé rászti nebi püsztila.

Jasz tüdi, pri etoj príliki, z-nasega vszegde-  
nésnyega 'zítka szam szi zébrao themo mojega  
naprêdávanya i scsém viszikopostûvani poszlöhá-  
ávcov pazko i szkrb goripozvati na nase neod-  
lo'zlivó miszionszko delo prêkmurszke evang.  
seniorije.

Nase prêkmurszko lüdszto je hvála Bôgi,  
vu deci prevecs bogato, — dr'zine szo vsze pov-

je bio té gulyás, zdâ lebko szlobôd vzemeva od  
Becsa i od caszarszkego pízma.

— Naj sze szamo zdaj szmilûjejo nad na-  
mi tej 'zivânye, — posepto je Loki — vsze  
vréd prineszém, ka szam szkváre, ne boj sze.  
Pobegneva, ali bujeva kapetána.

— Püsztí z miszli zdâ tákse zobsztonszko  
grüntanye, roba szva i tam szprnêva v 'ziván-  
szkom grâdi.

— Ti nyidva szamo pelaj pred kapitána,  
kak szam ti zapovedo, — pravo je zapovedník  
betyárov.

János i Peti szta szi globoko zdehnola.  
Mérno szta dr'zala, naj nyima zavézejo ocst,  
vküpze'zejo roké, szamo da je té drági 'zitek  
oszto. Zdaj szta sze pá vüpala, ka szvoje gori-  
dânye doprineszéta, csi de nyima Bôg pomágo.  
Tak szlêpiva szo nyidva gnali i z bôtnim stílom  
ravnali gde na lêvo, gde na právo. 'Ze szta du-

go sla po tanyi i po grmovji, gda szta ednôk  
szamo kameno pôt csútila pod nogámi, stera  
sze je vsze bole v dô szpùszcsávala i skliszka  
je bila. Vcsászi-vcsászi nyima je edna debela  
kapla szpádnola na temen i tak szta miszli, ka  
de'zd'z zácsa idti. Potom szta prisla do ed-  
noga meszta, kde szo nyidva sztavili i v nikso  
klonyo sztiszkal, stera sze je ednôk szamo zdig-  
nola i hitro letêla gori. Tô nyima je tak z-zavé-  
zanimi ocsámi, grozno bilô. Gda je tá klonya,  
ali kista sztánola, komaj szo nyidva vöpotégnoli,  
tak szta sze od sztráha vküpsztsznola v eden  
kôt. Tak szta szi miszli, ka nyidva nazaj lü-  
csijo v globocsinó, ali meszto toga szo nyidva  
escse malo gnali i potom doli vzéli nyima rô-  
bec z ôcsi. Csüdâvajôcs szta poglednola okôli  
i szvétó szta ogvûsaniva bílá pá, ka je vsze tô  
nadaljavanie szenye, ár szta v ednoj lêpol,  
cvetécoj kerbi bíla. Z csüdâvanya nyidva je

szud velike; ali 'zaloszt, 'zmeten je 'zitek, ár zemlé, stera nyim vszakdenésnyi krüh dáva, je malo i escse tá je z-vékse sztráni szlaba, nerodovita, tak da nasemi lüdszti escse to nájprosztése 'zivlenye nemre zagvüsati.

Od nigda mao szo záto nasi lüdjé vu blázennése krajine hedili, kak polszki delavci, naj szi tam zaszlu'zijo tiszti vszagdenésnyi krüh, steroga nyim eta krajina i nasa szlaba zemla dati nê mogla. V nájnovésem vrêmeai pa, — ár po agrar reformi szo tá velika imánya razdeljens, — i tak na 'zaloszt nasemi lüdszti je ta nigdásaya vretina 'zitka zapréta, — naj od gláda nepréde, je mogla, csi rávno rô z-veszélím szrdcom, vandrarszko palico vrôke vzéti i za szébe bôgse kraje, bôgsa domovino iszkati. Z-ti mládi lüdi vnôgi szo szo vu Ameriko napôtili; ali, ár je pôt duga, sztroski pa veliki, céle familie szo tá odvandratí nê mogie, nego eti szo ôdali szvojo kucsico i malo szirmastvo i vu bližányi krajinaj szo szi kùpili, csi rávno na dug, zemlô, stera miszlijo, kâ nyim zagvüsa te nájbole potrèbne 'zivlényszke potrébcsine. I tak céle dr'zine szo od nássz neszelijo v Ameriko, nego véksi tao prék Müre, gde je lüdszto escse nê tak gôszto neszeleno, zemlé je vecs, bôgsa i nê tak drága, kak prinasz. Z-moje fare po bojni szo je 'ze 26 dru'zin odszelilo, z-vékse sztráni prek Müre i tê od endrûgoga, do vecs vör dalecs, po rázlocni vesznica raztorjeni 'zivéjo, tam gde je rávno prilika bila, ka szo szi kák-

so malo vrêdnoszt kùpili. Miszlim, ka to je tak po ovi drâgi faraj tüdi. Znáno mi je, ka jesztejo tam prék, steri k-Szobotske, pùconcszke i drûge fare szo sze odszelili. Tê nasi verniki szo po vnôgi vesznica raztorjeni i szploh na szébe nihâni. — Kak csüjtem tisztí krajin prebiváci, nyé, kak evangelicsance, szo je rávno nê z nájvéksov lübeznoštjov szprijali zmed szébe, i to tüdi gdé koli je mogôcse proti nyim vörskázejo. Na tô, kâ bi nasemi lüdszti, gde i v-kaksoj nevôli na pomôcs bili, pa rávno szi miszlii nemoremo. — Dobro je pa to, kâ zmed têmi nesimi odszeljeni jeszte escse viküpdrázanye, ár vidijo, kâ na nikoga drûgoga, nego szamo na szébe sze szmôjó naszloniti. Vu nevôli, vcsászi 1—2 vöré dalecs morejo potûvati i goripoiszki szvoje vere brate, csi szi scséjo pomôcs zagvüsati i vu nevôli pomágati.

Ali poglednimo zdâ 'ze, kâksi je tê nasi odszeljeni vernikov cerkevn i verszki 'zitek?

Z-cerkevne sztráni szo vszi tê nasi verniki prek Müre do szi. Ilja i Maribora k-Szobotskoj evang. fari prikapcseni. 'Zaloszt, ka vecsina tê lüdi száma od toga nika nevê i mogôcse, ka nasa szobotska fara tüdi nevê popolaowa, ka tam prék Müre v-rázlicsne vesznice, keliko evang. drûzin szo je neszeleno, steri szo zdâ vszi k-nyé krili prikapcseni. — V-cérkev, k-bo'zoj szlûzbi i k-Gôsz-podnovoj sz. vecsérji, ti sztarési hodijo escse vcsászi-vcsászi vu szvoje prôso faro, ár rodbin-

zdrámo eden betyár, steri nyidva je z-szekericinim stílom ráto naprej. V edno velko verando szta prisla, stera je zapúscsena bila, ali indasnya lepôta szo je escse kázala na mramorszki sztebraj. Tü nyidva je divjega pogléda, sztrasnoga obráza cslovek szpréjo, ki szi je csemerno vküper zgrbo csele erkôcsi: Gde szte pobrali gori teva?!

— Med nássz szta kvapnola v nocsi z ednoga drêva i na Kurdozo zapôved szmo nyidva pripelali esze z-zavézanimi ocsámi, naj nikaj nevidita.

— Á tak! Posztavte nyidva k sztûdenci, tá trbê tákse psze, ár vi nescsete delati, brezi vodé pa tü nega 'zitka. Nacsı szta lêko na szlobodscsini, ali tá, v ono zagrajeno kerbo neszmitta sztôpiti. Ztrá'zár z glavov odgovárja za nyidva. Hajde!

Doli v dvorisci nyidva je szprevodnik escse ednök potégno po hrbiti, erkavsi: Idta, gde-

tá vidita. Poldne, gda de szunce visziko, prida na obed, po poldnévi k sztûdenci sztáneta vodô pumpat. Tak bô tô vsszaki dén.

(Nadaljavanye príde.)

## Molítev ti sztirani.

Rávno je 300 lét preteklo, ka szo z-Cehszke i Morvaszke dr'zéle 30,000 familií vu nájtrdnésoj zími sztirali, ár szo sze nê stele k-rim. katholicsanszkoj cérkvi nazájpovrnoti. Med nyimi je bio tüdi predgar i pedagog Comenius. Na vréjki mejne brézine szo sze escse ednök okôli zglednoli na to lêpo domovino, z-stere szo je grozni lüdjé pregnali. Potom szo sze nakleknoli i med dolitecséscsimi szkuzami proszili Bogá, naj kamcsi edno zrno szvoje Rêcsi nazániha vu nyihovoj domovíci, da nevgásne szploh poszvêt evangeliuma. Za 100 lét je eta molítev dicsno poszlöhnyena vu ponovlenyi morvaszke-bratovszke cérkvi po Zinzendorf grofi.

szko vezalo, návada, i drži zroki je escse tá vézejo; ali deca, stera 5–6 vör peski nemre hoditi, brezi cérkvi raszté gori; v-cérkev ne hodi, na vero, vadlíványne jo niscse nevcsi i tak si csakati nemuremo odnyi, kaj bi ednök zíve i vrêle ketriche bilé nase sz. evang. materé cérkvi. Ka bude ednök z-té nasi vernikov, csi sztarci szpomerjéjo i prvéza vezala sze reztrgajo? Gvústo, kak szüho véje zendrígim doliszpokáplejo z-dréva nase sz. materé cérkvi i z-lehkim szrdcom prékszepijo vu držigo vero i cérkev. — Do zdâ csi je kákso delo naprê prislo, krszt, szpoved, szpréved i. t. n. na to szo vásigdár (gorioproszili radgonszkoga dühovnika. Ali, da tû tüdi je velika falinga, ka té dühovnik nevê gucsati po nyihovem maternom jeziki, oni pa nerezmi jo nemski jezik i tak pôleg rájbôgse vôle, nemre tém nasim vernikom do szrdcâ szégnöti. Na tô gledôcs szam sze szam zagvûsao pri priliki ednoga szprévoda, ksteromi szva obá bildá pozvániva. Na té szprévod, je bogme ni eden držige vere szoszid nê prisao, nego szamo od veglôv szvoji biž szo nesztanoma naprê kukukali. — Ali v-küp szo sze szpravili nasi vernik, 3–4 vore dalecs szo prisli, kak ta 'zéna csréda k-hladnoj vretini, naj otávilo szvoje dûse glád i 'zijo. — Lipô je, ka escse 'zivé z-med nyimi v-küpdrázanya ebesíténye i kaž szvoje netô'e enérugemi nazvészitjo. Vido szem tam té nasi versikov dühovno szirmastvo, glád i 'zijo i 'ze teda szem szí goridjao vu szebi, kâ na té, cd nase csréde odtrgnyene ovcé, stero je nevola rasszterila po tühini, gori pozovém pakzo i szkrb nasi cerkevni voditeľov. — Na szprévod, — ár je te pokojni z-moje fare bio i szamo escse pred 2 letom sa sze tá odszelo, — je vnôgo prislo moji gmajnarov tüdi, naj tomi pokojnomi to szlédnye postenyé szkázejo; vrêdno je gorizamerkati, ka je pravo i eden drži. Bili szc, steri szo pravili: „jazz bi eti nê osztao, csi bi sze vászaki dén v médi i mléki kôpao, domá pa neszianoma szamo z-nevcinim zeljom i krumpisom bi megao 'ziveti, ár tô je vu isztini nê 'zitek!“ Tam, vu toj osztálenoszti i szirotinszvi, szo szpoznali nájbele isztino ete rēcsi Jezusove: »Cslovek ne'zivé z-szamim krühom.«

Veliko, veliko je tam to dühovno szirmastvo, stero duže tak niháti nemoremo, csi scsémo naj té cd nase csréde odtrgnyene ovcé, za pár lét szploch ne vesznejo!

Keliko ji jeszte 'ze tam, popolnoma nevêm, ali miszlim ka prevecs neblódim, csi trdim, kâ ji

'ze blíži teliko jeszte, ali lehko 'ze vecs düs, kak v-dolnye-lendavszkoj fari. Tê verniki szo k-szobotskoj fari prikapcseni, ali kak znam, ni tá, ni k-drágim faram, nikse cérkevne dácse neplacsüjejo i od nase evang. cérkvi sze szploch odtrgnyeni.

Tô duže tak niháti neszimimo; za té neszrecsne vernike nikaj vcsiniti more szobotska fara; nikaj vcsiniti more nasa seniorija i nasa püspékija. (Dale).

## Molénye.

(Gori precsteto na tretio posztno nedelo vu verškom zvecsarki 1929. márt. 3.)

Cstenyé evangeliom dopuni molénye. Molénye je za zvelicsanye nase dûse rávnottak potrébno, kak cstenyé szv. evangeliom. Cstenyé evangeliom szi brezi molénya nemremo niti miszlti. Vu evangeliom Bôg, nas nebeszki Ocsa, (gucsi k-nam,) pri molényi pa mi gucsimo k-nasemi Bôgi. Bôg je nas ocsa i mi szmo nyegova deca. Cse bi mi csteli szamo evangeliom i nebi molili, te ta nasa szláva nê bila popolna. Csi bi mi szamo szlobodno Bo'ze zapôvedi poszlüsali, tô je tô, ka on odnász 'zelé i nam nebi bilô szlobodno k-nyemi ni edne rēcsi gúcsati, te bi mi szamo nyegovi szlugi bili i nê nyegovi szirôvje i hcseri! Csi bi pa szamo mi gúcsali k-nyemi v-molitvi, te bi priszpodoxni bili k-onomi deteti, stero nigdár neposzlühne rēcsi i nebôga sztarisov, liki vásigdár szamo od nyega kaj 'zelé i proszi.

Lüdjé szo 'ze od nigda mao meli segô moliti. Oni csi szo bár zaosztanjeni i divji poganye bili, molili i aldúvali szo ednoj visisoj oblászti, stera je obri nyi i steroj szo sze podvrgli, csi szo bár pôleg szvoje pámeti nê poznavali té oblászti tak, kak mi krscsanje. Molila i aldúvala szta Kain i Abel, tüdi Izraelitanci szo molili i aldúvali. Záto szo Jezusovi vucsenici tüdi preszili Jezusa, naj je navcsi moliti. Jezus je nyé navcso na tô prosnyo moliti: »Ocsa nass.«

Jeli pa más, ti krscsanjski brat, tüdi segô moliti? Prvle, kak bi na tô odgovor dálí, poglednimo, ka lehko imenüjemo za molitev. Nemremo nájme za molénye ali molitév imenüvati, csi idemo v cérkev i tam vrêlo molénye dühovnika zklonjenimi glavámi poni'zno poszlúsamo i pri tom Bôg zná kakse miszli nam hodijo vu glávi. Vnôgi jesztejo, ki szamo záto poni'zno szkilonijo szvoje glavé, ár je tak návada. Tüdi

nemremo za právo molítov imenúvati, csi vecsér brezi vszega obcsüténya na pamet povêmo, ka szo nasz sztarisje, kak deco návcsili, i mogôcse escse v szredini zaszpjimo. Brezi obcsüténya molijo escse dneszdén nisterni lüdjé, escse vnôgi národje. Na Kitajskom jeszte escse dneszdén pri vszákoi hízi eden mlia za molénye. Tô je eden potács, mogôcse táksi kak nas brûsz ali náccisi, na sterom szo napiszane na kolobári molitvi. Jezero i jezero molitveni rêcsi jeszte na nyem ali pa szamo edna krátka molitvica doszakrát napiszana. Kak zdaj z tem csüdñim mlinom molijo? Csiszta tak, kak csi mi no'ze brûszimo. Tiszti, steri scsé moliti, goni potács i z tém z vecsimi obrátni zmeli po vecs jezero molitev. Jeli bár tô bi za rász tüdi dobro bilô. Vrteli bi potács i pri tom bi lehko drûge poszle oprávlali. Tak bi naednôk szlûzili Bôgi i szebi. Ali drági krscsanye, tô je nê molénye. Tô je po nasem norca sze delati z Bôga. 'Zalosztno, jesztejo med nami escse táksi, steri gda v cérkev pridejo doszta molijo, liki kak? Cstéjo mrtve litere — nájmre za nyé mrtve — brezi vszega obcsüténya; ne miszlijo na molitev, pamet nyim indri hodi, szamo nyihove ocsí szo odprête v molitev i po'zérajo recsi. — Eden katehet je pitao szvoje diake: »Drági moji, jeli máte segô moliti?« Na to pitanye szo dijáki glazno odgovor dali: „Mámo.“ »Ka molite?« „Vecserasnyo, jütrasnyo molitev i Ocsa nas.« Nisterni szo escse pár imén povedali, ali katehet nyim odgôvoro: „Drági moji, to je nê molénye, tô je szalušranye pred Bôgom.«

Zaisztiino, drági krscsanye, csi mi vgojdno, vecsér eden veršuš na pamet zmolimo, tô je nê escse právo molénye, tô je nê zgovárjanye z Bôgom. Molitev je pa zgovárjanye z Bôgom. Jeli, csi szi mi z-kém zgovárjamo, tüdi na pamet navcsene recsi gucsímo brezi vszákoga mislénlya? Jeli nej! Tak tüdi moliti neszmimo brezi obcsüténya! — Isztina je, ka szo molitve, od steri szmo zdaj gucsali, tüdi potrébne, ali one nedopunjivo escse tiszto szkrivno môcs molitvi.

Miszlim, ka ni eden od nász nebi zadowolen bio z taksim obedom, steri bi szamo tô bio, ka bi nam sto »dober tek« zelo. Jeli lehko právimo, ka szmo szi z szôszedom dobro pogucsali, csi szmo nyemi 'zeleli »dober déne? Tak more molénye bidti zgovárjanye, tûvárisvanye z Bôgom. Drági krscsanye, jeli máte tak segô moliti?

Kak za cstenyé evangelioma, tak moremo meti za molénye tüdi sztálno vrêmen. Molmo po gojdnej, po vecserái, pred i po máli i tô vszaki dén. Naj nász nede szram moliti, ár v-molényi nega nikse szramote. Csi molimo, gracsújemo bôgsi, postenési, zaká bi nasz bilô záto szram moliti? 'Zalosztno sze nájdejo táksi, steri nász oszmejávalo i steri nász spotárijo. Tê tak právijo: »Kak pobo'zen si«, »Kaksi szvéti cslovik szi grátao« i tak nadale. Ali nasi ocsácke szo mantrníkstvo trpeli za szvojo vero i molitev, mi bi sze pa zaszagali edne rêcsi? Na példo denem: 'Zidova je nê szram moliti glazno. On ne mára, csi sze norci 'znyega szmejéjo. Neszmimo niggár pozábiti, ka jeszte nikák, ki sze radüje, csi mi nemolimo. Té nikák je satan. On nemiluje trûde, vszako priliko popádne, ka bi nász odvrno od Bogá. Csi bár on ne pride szam knam, posle drûge, ki nász spotárijo i nász za »szvéte« imenüjejo. Taksemi sze pa mi moremo veszeliti, ár szv. piszmo právi: »Bo'za vola je, ka vi szvéti bodete.« Zakaj bi nász zato szram bilô? Tém bole sze moremo veszeliti, csi drági vidijo, ka sze med nami Bo'za vola szpunyáva.

(Dale.)

IVAN PINTARICS, oszmosolec:

**Szebasztijan Krelj.**

Omeno szam pri Trubar, ka je nyegov jekiz nej bio prevecs visziki, ár je jekiz gucsaô szvoj domácsi i nücao je domácse recsi. Poszbeno doszta sze je trûdio, ka bi piszao lêpi i ciszti jekiz, Szebasztijan Krelj.

Narôdo sze je I. 1538. v-Vipavi. Vcsio sze je v-Jeni na Nemskom. Vcsio sze je pri znánom protestantovszkom theologi z-Szabina v-Isztri, pri Matiji Frankovicsi Vlasicis. Bio je nyegov vucsenik tüdi na jekiz gledôcs, ár sze je prinyem návcso hrvatszko i glagolszko kny'zevnoszt. Szebasztijan Krelj je znao pôleg grcskoga i latin-szkoga jekika tüdi heberszki.

L. 1563. je prisao v-Ljubljáno z-Vlasicom. Grátao je vucsitel za szvéto piszmo i prôszte umetnoszti na sztanovszki sôli i bio je pomocník Trubara kak predgar. Gda je Trubar mogao pobègnoti, je grátao 27 lét sztar, szuperintendent. Mrô je ze I. 1567. v-Ljubljani.

Krelj je vôdao v-szlovenszkom prevodi prvi tál Spengenbergove »Posztil« v-lêpom, csiszom jekiki. Napiszao je escse tüdi nikelko peszmi za Klombnerovo i Trubarov peszmarico.

Napísaao je katekizem, steroga szo nícali v-prvom razrédi na sztanovskoj sôli. Piszaao je najlepsi jezik od vszej nasi evang. piszátelov. Má nikelko tûhi rëcsi, dônak je nyegov jezik lepsi od drûgi, ár je piszaao v-domácsem i preprôsztom jezíki. Ka je Krelj mrô, je bîla velka skoda za szlovenskji jezik, ár szo szledi pá po Trúbarovom jezíki piszali.

### Jurij Juricsics.

Nisterni ga májo za Jurisicsa. Bio je Hrvat z-Vinodôla, gde je bio tûdi od kraja dühovnik. Imenuje sze tûdi Juri Kobila, stero imé je szledi dôbo; kak je dôbo tô imé, sze nevê. Prebivao je na Kranjskom, mrô je v-Ljubljani I. 1578.

Kak piszâtel je piszaao v-hravatskom i szlovenskom jezíki. L. 1568. je vödao „Ene dühonne peiszni“ za stero je napiszo tûdi szam nikelko peszni. Dovrso je Kreljove „Posztil“. Kniga je bîla vôdána v-1578. leti, ali Kreljov lëpi jezik je bio nájhitrej po Bohoricsi popravljeni. Bohorics je nájmre cêlo delo pred stampom pregledno. Tak je zmágo Trúbar i nyegov jezik, csiravno szo pomenile Kreljeve litere i jezik velki napredok v szlovenskom jezíki.

### Edna predga vu trê tálaj.

Wesley János anglicki evang. dühovnik je híresen govorňik bio. Gde je on predgao, tam je vszigidár têszna bîla cérkev. Z-dalecs krajin szo rômarivali verasci k-nyemi, da nyegovo iszkreno ogvüsajôcso predgo poszlûhsajo i vu veri sze potrdjávajo. Gde je on szpunyávao szlûzba Bo'zo, tá szo escse i tiszti meli segô pridi, steri szo kak »cérkvi ogibajôcse« bili poznani.

Ednôk je té híresen predgar vu X. vâras prisao. Szamô od szébe sze razmi, ka sze je velka vno'zina verníkov z-seregûvala vöküp vu Bo'zo hi'zo. Vu tom vârasi je prebivao eden prémocsen meszár, steri, kak je zvedo, ka te héresen predgar príde, je vcsaszi k-szôszedi sô pístat, ob keli-koj vörí sze zacsne Bo'za szlûzba. Szôszed, ki je vréli hodec cérkvi bio, sze je nê zadolo csüdû-vati nad tém, ka nyegov prémocsen szôszed, ki je nê doszta márao, tém bole kak odfürjávec cérkvi je bio znáni, sze zdâ k-Bo'zoj szlûzbi na-peláva. Tô je te bogat meszár preci napámet vzeo i etak sze je zácsao opravicsávati: Vídim, szôszed, ka sze ví csüdûjete nad tém, ka sze jasz v-cérkev ravnam. Tô edno je isztina, ka szem

jasz szlab hodec cérkvi. Ali viste tô szem nê nateliko jasz kriv, nego nas dühovník. Ár keliko kolikrát szem vu cérkvi bio, vszigidár szo odtoga predgali, naj aldûjemo, pomágamo, dávamo! Viste toga sze vam cslovek navoli i záto nehodim jasz vu cérkev. Toga híresnyega dühovníka szem pa escse nê cslo, ali da ga vszaki dícsi, tak szem ga nálezen viditi i poszlûhsati.

Razmim ji gospzon szôszed, odgovori té. Bo'za szlûzba sze ob deszétoj vörí zacsne, jasz k-vam pridem i tak va vkliper sle.

Bo'za szlûzba sze je zacsnola. Teva dvâ zzôszeda szta sze tûdi eden pri tom ovom sze-décsiva v-sztolici sztiszkkávala, med vno'zinov. Po vrélem szpêvanyi i molitvi je te híresen predgar v-eto formo predgao: Pobo'zni krsztsanye! Jasz bom dnesz pred vami odtega gúcsao, kakda trbê pêneze, ali vrédnoszt nücati? V-trê punktumaj vam dam na eto pitanye odgovor. Obprvim gori pozovém vszákoga, naj bode na tom, da szi kak nájvecs pêneze i vrédnosztí szprávi. (Meszár je zdâ dregno szôszeda i posepno nyemi je: Zaisztino je lêpa tá predga. Tákse szem escse nigdár nê cslo. Té tak isztino právi.)

Vu predgi je Wesley vópokázao i potrdjávao, ka Bôg nesstanoma sztorí, nôvo i nôvo prineszé naprê, tak mi tûdi neszmimo manyuki-vati, nego ki je zdrav náj dela, i produktéra, kak nájvecs.

Potom sze je te predgar na szvoje predge drûgi tál vrno, vu sterom je vszákoga gori pôzvao: Naj prispara vszaki teliko, keliko je li mogôcsi! (Meszár je pá dregno szôszeda i bláj-zeno klumno z-glavôv: no tô je 'ze predga! Jasz szem i do eti mao tak csinio!) Z-trdnaimi recsámi je bicsüvao zaprávlyane, stero vu gvatanyi, vu v'zivanyi vina lüdjé zaman tá zaprávlyao i nepotrébno sze trosijo. (Te szkôpi meszár, ki sze je niti naszítiti nê vúpao nigdár, je nesstanoma z-glavô klumao. Jáko, jáko sze nyemi je povidla tá predga i predgar).

K-koncoví sze je Wesley na predge tréti tál vrno. Eti je naprê dao, ka je on záto vszákoga gori pôzvao na vrélo delanye i szprávlyane, záto je pobûdjávao vsze na sparavnoszt, da meli bodo kaj dati onim, ki szo vu szükessini, ki sztrádajo. Jesztejo med nami sztrádajôcse, podpéranye potrebûvajôcse, osztávlenie szirôtice, na de-lo neszpodobni sztarci, neszrecsni, szlepí, glûhi, nêmi, plantavi; za té szmo sze mi dûzni szkrbeti, ár z-Krisztusom csini dobro, sto etakse pomága-

Nas meszár je pri tom szlēdnyem tali že klumao, komaj je csakao, naj domô vúde. Szôsszedi je szamo telko pravo: Hiresen predgar je, tô je isztina, szamo ka je nika nê náccsi, kak ti ovi drûgi. Jezus je nê zaman pravo: Tesko je bogátcí v-nébésza pridi. Niscse nemre dvema goszpôdoma sziúziti. Ali Bôgi, ali pa szvéti. Ali obema naednôk nê!

Kejko sze i med nami náide szpodobni!!

## Nepresztana hodba za volo szlû'za.

Prékmurja nájbole oglédna bôta je v-Murškoj Sohoti v-Reich hrámi bodôcsa delavcov bôrza, gde sze delavci z-obá szpôla vu velikom racsáni ponújajo, tô je tô, zvedávajo za delo. V-Prékmurji ni szilja, ni krumpisov, z-recsîjov nika nega v-tak velikoj obilnoszti, kak delavcov. Vu-vszem drûgom szamo szirováce, li szamo vu delavcay nê. Od mártiusa mao vszaki dén rômarivajc esze z-Prekmurja vszákoga kraja vu velikoj vno'zini delavci, celi dén szirázajôcsi i vszakdén csákajôcsi od gojdne do vécsara, tak da sze vu vârasi obracsáj zassztávi za té vno'zine volo i tô cèle tjedne more eden-edem vszaki dén ponávlati, trositi sze, dokecs sze nyemi poszrecsi, ka ga gori vzemejo. Prékmurja národ je od nigda mao z-toga 'zivo, ka szi je v-drûgom kráji: navéksse v-Slavoniji i na Vogrskom szpravo cseresz leta potrêben krûh i pêneze, eden ménsi tál pa pri eti bodôcsi geszpodszki imáday — zdâ je po Bo'zoj szkrbnoszti od toga dela gori oszlobodjeni, ár tê nemajo zadoszta dela dati, vu Vogrsko sze pa nepüsztijo netri, ár od baino mao i tam bodôcsi lüdjé nemajo povôli dela. Vu onom prôsom vrêmeni szo nê bôrza szprávlale delavcom meszta, palérje szo je pogôdili, pôleg potrêbcine szo nyim predûjem dâli i v-rédi je bilô, zavûpni delavci szo escse v'zeli bili, tak da sze je vszaki palér pascso potrêbne delavce szpraviti, nê sze je trbelo délavci trositi i moliti za delo. Isztina, ka szo sze te tûdi neôpacnoszti, tak od palérov, kak od delavcov naprê dalé, ali na tô je navéksse vszigidár tiszti plácsao gori, steri je zrok bio. Palér je nê dôbo na drûgo leto delavcov, delavec pa nê dela, záto sze je vszaki pascso v-rédi cslovek bidti.

Zdâ dalecs odidejo nasi delavci vu tühinszke országe. 'Ze je ji vnogo odislo vu Francusko, v-Nemsko i dönek ji escse li vszaki dén neprecste-

ta vno'zina csáka prsd piszárnoch, persze steri nemre hitro k-cili pridi, Bôg zná ka vsze nepodgovornoga guksi, tô edno je gvûsno, ka sze na edaôk vszaki nemre gori vzeti, náimre, csi nega ovgyûsanoga dela.

Zaisztino szmo lehko gizdávi na tô, ka nas máli, vendszlovenszki národ tak dobro imé má, na szvoje pascslivoszti, dela vnoszti i rázumnoszti gledôcs. Naj je vodi Bo'zi blagoszlov vu tühine dalecsini, naj bodejo povszéd verni delavci, postenoga znásanya, da dobro imé szvojega národa nadale gori obdr'zijo. 'Zelêmo nyim, naj sze brezi vsze pogûbeli, zdravi, zadovolni povrnéjo nazâ k-za nyé sze sztarajôcsim lübléim szvojim, vu szkûsenoszti obogateni, vu ti dühovni nepomékanai. I csi bi rávno tô szpoznali, ka je indri le'zese zivlényle, záto dönek pridite domô vu szvojega rodjenáy meszto. Csi je bár eti vnôgo delavni rôk, zná táksi hip pridi naprê, náimre csi de ji teliko odvandralo, ka domácsse gnezdô prázno osztáne.

Eta velika szükesina, za stere volo je nas nárcd prisziljeni v-dalecsinô odvandrati za k'ruha volo, naj opomína doticne i ravnajôcse elemente, naj ne'zelejo od toga vbogoga lüdsztya vise môcsi, neprenosene áldovnoszti, naj po rázumnom previdênyi nyim bodôcsnoszti sztan pobogsati setûjejo. Preminôcsega leta veliki vdárci szo táko szükesino prineszli v-pênezej vu Prekmurje, kakse ti nájszstaréi lüdjé nepômaji. Doszta to'zbé sze csûje, ka visestrye poti i sztrôske rédio delo iszkajôcsim. Tô bi nikak poménsati trbelo! Ár je nê národ záto, naj kak nájvecs szlû'zbenikom szprávi krûh, nego szlû'zbenici szo za lüdi volo, da vszakomi omogôcâjo, da po postenom deli, k-potrêbom szvojemi 'zivisi príde. Naj nema zroka delavec na zobsztojnszke to'zbé vûszta odpérati, nego sze z vûpaznosztoj na one naszlyanyati, ki nyegov sors v-rokaj neszijo, ár li tak má ednáka téza med telovními i düsevními delavci nasztánoti. Li tak má bidti poprêsna zadovolnosz i med bratmi zloînosz, csi szo szi lüdjé z-isztinom bratje i tá rôcs „brat“ je nê szamo prázen gucs.

## Ka právijo znameniti mo'zjé od Katekizmusa?

Dr. Luther Mártona Máli Katekizem zdâ szvôj 400 létne jubileum. Od stíriszto lét mao je vucsna kniga ete Katekizem evangeliacsanszkom krsztsansztyi céloga szveta i na 80

rázlocsni jezikov je dolobrnyeni. Dosztojno ete Katekizem za Málo Biblio zovéjo. Esze zamerkamo nisterni znameniti mo'zov mislénje od nyaga.

*Mathesius, Lutheru eden vrsztnik právi med drúgim:* Csi bi Dr. Luther vu szvojem žitki nika drúgoa dobra nê csinio, kak ka je szvojiva dvá Katekizmusa szpízao za familije, solé i za cérkevne predgance, pa ka je molénje pred jesztvinov i po jesztvini, strásnaya i vecserásnaya molitvi znôvics za obcsne kincse dja, že za eto tudi sze je vrédnoga vcsino na cêloga szveta vecsno zahávnoszt.

*Barun Pechmann V. dr., president nemškoga evang. velikoga szprávicsa vell:* Blüzi 65 lét je, ka szem sze vcsiti zacsno na pamet Katekizem. Eto knigo szamo téda denem na sztran, gda mi szrdce obzádnyim vdári. Jaj onomi, kfí li ednomi szamérnomi evangelicsanszkomi deteti proti sztojí, ka bi szi ono Katekizem oszvojilo. Stera kniga je prék 4 dûgi sztotni lét na tak veliki blagoszlov bila nasemi evangelicsanszkomi lüdszti, nemogocse, ka nebi jo nadale tudi zadoszta prestímal i ceníli.

*Dr. Ihmels püspek etak govorí od Katekizmusa:* Lutherov Máli Katekizem je na szveta vsze lutheranuse gledôcs vklüpszlisenyá vezalo. Nega verevadlûvanya, stero bi tak obcsinszke cérkvi, kak jedinszki lüdi verevadlûvanya vu taksoj meri vu szébe záprlo, liki Máli Katekizem. Vu nyem sze jávi cêloga szveta lutheránosov vklüpnoszt brez pogléda na národnoszt i jezik.

## Kazács

k-dnévnomi cstenyé Biblike.

### Maj. Vu zgübicski obilen dobícsek.

27. P. Odaj tvoje blago. Mataj 19, 16—26.
28. T. Blá'zene ocsi. Lukacs 10, 21—24.
29. Szer. Nebeszki kincs. Mataj 6, 19—24.
30. Cs. Bôgi porôceno blago. Luk. 8, 1—3.
31. P. Dobícsek bode zgübícsek. Luk. 12, 13—21.

### Jun.

1. Sz. Zgübícsek bode dobícsek. K-Filipencom 3, 1—11.
2. N. Nájvéksi dobícsek. Mataj 5, 18—20.

### Vucsenici csákajo Jezusa nazáj-prisesztjé.

3. P. Jezusa nazáj-prisesztjé. Mataj 24, 24—44.
4. T. Goszpôd je obecso. Janos 14, 1—6.

5. Szer. Vucsenici szo je vervali. Oznanoszt. 1, 4—8.
6. Cs. Apostolje szo je vcsli. Titus 2, 11—14.
7. P. Nanágli pride. I. k-Tessalonicsancem 5, 1—11.
8. Sz. Bojdmo na nyé priprávleni. K-Rimlancom 13, 11—14.
9. N. Bojdi veren nad malim. Mataj 25, 14—30.

### Bojdi priprávleni na Goszpodnovo prisesztjé.

10. P. Jeli szi gotov, ali nê? Mataj 25, 1—13.
11. T. Freglivi zvôza osztánejo. Lukacs 13, 22—27.
12. Szer. Pazte na toga velikoga protivníka! II. Tessalonicsancem 2, 1—17.
13. Cs. Kebzüjte na szrđca vasa! Lukacs 21, 29—36.
14. P. Trézni bojdite! I. Petra 5, 8—11.
15. Sz. Zbûdi sze z-szna tvojega. Oznanoszt. 3, 1—6.
16. N. Gosztív. Ágnecovo. Oznanoszt. 19, 6—10.

### Cslovek i grêh.

17. P. Zakój je szkùsávanye? I. Mo'zes 3, 1—15.
18. T. Odkud pribája szkùsávanye? Jakab 1, 12—18.
19. Szer. Grêha poprêkneszt. K-Rimlancom 3, 9—23.
20. Cs. Grêh i miloscsa. K-Rimlancom 6, 15—20.
21. P. Grêha szprávitel. Oznanoszt. 12, 7—12.
22. Sz. Te obládaní protivník. Mataj 4, 1—11,
23. N. Obládnoszt. Mataj 26, 31—46.

## Rázlocsni máli glászi.

*Radoszti glász.* „Neznáte, kâ szte Cérkev Bo'za, i Bo'zi Dûh prebiva vu vami?“ (I. Korint. 3, 16.)

*Zenfdev.* Skalics Sándor dolnjalendavszke fare mládi, poeta dühovník, nasega liszta vréli, delaven priátel, je apriliisa 28-ja priségne vecsno lübézen Luthár Sarolti v-Puconszkoj cérkvi. Blagoszlov i mér bojdi na tom nôvom pári, od steroga escse doszta csákamo! Ap. Dj. 20, 28.

*Nase sinyorije* dühovnicke, inspektorje, kántorje i ovi csesznicke szo apr. 19. v-M. Soboti meli szvojo szprotoléshno szpôved, po ste-roj szo Heiner Géza Hodoski dühovník vőob-szlu'závali Szvétovecsérjo. Za tem je konferenca držána, na steroj je predvzem naprédano naz-nanilo kurátoru Diacskoga Dôma. Pri tom szo nazôcsi bilé predsednikoja i odbornice Szobotszke fare Ev. 'zenszkoga drústva tüdi. Potom szo Siftár Károly bodonszki dühovník nsprédali szvojo nápravo od missionszkoga pozványa na-se sinyorije, stero szo nazôcsi bodôcsi z-velikim

interesom poszlúhsali i je z-globokov zahvál-nosztjov prijali. Na drúgom meszti vu etoj i prisesztnoj numeri eto nápravo z-céla na ccsivesznoszt dám, naj sze vszi bûdimo na nase missionszko dúznoszt do nasi verebratov. Doszta vrêdno i potrêbno bi bilo, da bi eti nasi raz-torjeni verebratje vszi vdáblali Düsevni Liszt! Sinyor szo szpoznávali krajinszkoga szprávisca redovék. Od toga szprávisca sze v-prihodnyoj numeri szpomenémo. Szkoncsano je, kâ sinyo-rije szprávisce v-prvoj polovici augusztus me-szeca bode. Skalics Sánder dühovnik szo perácsali, naj v-racsúni drízimo nase verníke i vstáko preszelitev edendrûgomi naznanimo. Na his-toricsnoga szpômenka dnézi je bîla eta konfe-reンca. 'Zao nam je, ka sze je ni eden na tó pozváni nê z-tega szpômeno.'

**Fontosna narédba** vu nasej drzávi, stero vu zvönszki drzávaj tüdi scséjo naszledüvati, je tiszta, stera zrendelüje, ka sze familijszko imé pred kraztnim iménom ino tak mere píszati, ka-ko je doticsni szam píse.

**Biblinszke prilo'zbe** drukanye je do-koncsano. Z-etim delom szmo nas postenyá dûg plácsali doli nasemi blázenoga szpômenka náj-véksemi szpêvník-piszateli, Kardos János dühovniki, koga ete z-vnogov szkrbjov i z-velikim trûdom szprávleni herb, 700 sztránov rekopíza szmo na ccsivesznoszt dâli. Eto vôdrukanye je Düsevnoga Líszta gaszo glich 23.000 dinárov kostalo. Mámo na sztran djáni 500 exemplárov z-ete prilo'zbe. Csi bi komi stera prilo'zba fallia, naj nam tó nazvészti i dobi lehko, ka nyemi falli. Taksi, steri szo nê napréplacsinci nasega líszta, szi zdâ tüdi lehko szprávio stampani prvi sészt knig Biblie. Tô dobijo za 20 dinárov, ár nász rávno telko kostá.

**Informator „Jutro“** novin vu áprilisa 20-ga vôdanoj numeri odlôcsi Düsevni Liszt i nase ev. lüdszto. Nas Líszt nateliko odlôcsi, ka ga po iméni tüdi imenûje, dokecs na drûge prêkmurszke líszte sze brez imenûvanya zezáva. Nase ev. lüdszto pa tako odlôcsi, ka pôleg nyegove récsi z-szami »filologov« sztoji, ár praj nas líszt szamo filologi razmijo. No pa lehko povêmo dopísniki »Jutra«, naj nema v-tom táli niksega dvojûvanya i szkrbi, ár nase evang. lüdszto prav dobro razmí ete líszt; sztanovito 99-krat bole, kak od »Jutra« ponújano „Domovino“ . . . Mi szmo pa tüdi escse nê pozábili, ka je bio cajt, gda szo z-isztoga lo'zicsa hvállí

i bránili nase stampe . . . Lépa konzekventnoszt i lübézen isztnie!

**Kriva szôdba.** Kleklnove »Novine« vecs-krát písejo od pregányanya rim. katholicsánov v Mehiki. Májusa 5-ga vôdanoj numeri eto ne-pravilno potrdjávane písejo: „Zanimivo je, da je v-toj drzávi tüdi preci protestantov, (Komaj ji jeszte pár procentov, vêm je rim. katholici-zem dûgi cajt te'zo evang. cérkev) i tem sze ni-kaj lagojega negodi. (?) Neszamo to, vnegi protestanti cilo pemagajo predsedníki pri pregá-nyanyi katholicsánov.“ (?) Od násztaje v-Mehiki szmo rôdavno eto csteli: »Isztna, ka je doszta dühovnikov moglo osztaviti ország, ali nê záto, ka szo rim. kath. bûl. nego záto, ár szo nê steli mehikanszki drzavljani posztánotti; zgôdilo sze je tó z-protestanskimi dühovnikmi tüdi.“ Vszegavécs Rím zdâ zgroznosztjov vídi, ka sze dûsnavést nemore szploh zavézati i ka sze Blb-líji eti odpéra doszta mogôcsnoszti za valánoszt.

**Na Polszkom** (Lengyelszkom) céle vno-zine rim. katholicsánov prêksztôpajo vu polszko nárcdno cérkev. Vu Skierbie'zevi vecs, kak 2000 lüdi je prêksztôpilo; vu Sviechovi pa céla, 4700 dûs racsúnajôcsa rim. kath. cérkevna obcsina.

**Konfirmácijsa.** Majusa 9-ga, na dén G. Jezusa obládnoszti, koronuvanya i díke je bila v-Puconszkcj cérkvi öszvetna konfirmácijsa. Konfirmálivani je bilô, pokrepkûvani vu veri i gori-vzéti vu réd gmánszki kotrig 24 decskov i 17 deklin, med têmi 6 na pô i 1 z-céla szirotinszki. Dühovnik szo pôleg k-Riml. 15, 4—6. razklájali znamenitoszt toga velikoga dnéva; szpômenivsi sze cd 400 lêtnice Speyerszke protestácijsa i Katekizmusa jubileuma, pokázali szo ocsákov verevréloszt, gorécsó cérkvi lübézen i bûdili szo te máli sereg na naszledüvanye ocsákov poz-dignyene példa, da bodejo sztálni vu veri i vréli vu lübézni do cérkvi. Naj pa ete lêpi dén deci i roditelom kêm bole nepozábleni osztáne vu nyihovom célok 'zitki, záto je fara vsze decske i deklice obdarivala z-lépim szpômenka lísztom. Ka ti konfirmálivani z-djányom tüdi scséjo 'zi-veti za nase szveto m. cérkev, kre toga szvedo-csi nyihov vklüpdi áldov 388 Din, z-steroga sze daruje decskov áldov 198 Din na Podpornico, deklic áldov 190 Din pa k-neszprhlívom venci v szpomin na Luthárovo Fliszár Saroltó za Diacszko Dôma stipendij. Cérkev je pri toj öszvetnoszti nabito puna bîla. Konfirmácijsa öszvetki v Puconci vu dogodkov racsun idejo

i zato z-szöszedni far tüdi od leta do leta ji doszta prihája tekaj ösvetka glédat i vu dusi sze podigávat.

**Szamovolni dárl na goridržanye Dúsevnoega Liszta:** Vitéz Sándor Moravci 10 Din, Antalits Karoly Moravci 10 din, vd. Barbarits Stefanova Brezovci 5 din, Sostaréc Matyas Puconci 5 din, Soós János Pecšarovci 10 din, Lónčsár Ivan Lemerje 5 din, Kocsár Stefan Scsavnica 7 din, Szinicz János velkitrgovec z tüvárisicov Maribor 70 din, Szapács János Lemerje 10 din, Savel Sándor Vanecsa 20 din, Skalics Sándor z tüvárisicov D. Lendava 50 din, Berke Ivan Vanecsa 5 din, Kováts Károly dühovník G. Szlávecsa 10 din. — Radi bi nadaljávali! Szrdcsna hvála!

**Z-ednim litrom ménje osztáne imé moje.** V preminôczi dnéval szmo pálik znova vķuper prisli, kak dobro i iveszélo drústvo pri g. Némethi krcsmári v Macskovci. Po krátkom i dobrom zgovárjanyi szo nam g. Czár Sándor mlinar z-Dankovec, kak Križevske gmajne inspektor, doszta lēpoga pripovédávali od verevadlúvanya, i 30. lētne nasi ocsákov bojne, kak tüdi od drústva Gusztáv Adolfa. Potom g. Koczett Macskovszki logár nasz proszijo, naj malo vszinyi poszlühsemo, i nikaj sztrasno z-lépim vszikim glászom zacsnejo eto peszem, na nôto Te szmiti obládavníki:

Prebûdte sze ino csûjte,  
Zovéjo vasz vasi bratovje,  
Veliko je nyih trplénye,  
Ovo, vdárlila je vóra,  
Sterá je nász vķuper szprávila,

Neszedüvat recsi ete :

Zdaj nemanyükfüje,  
Rájsi dobro csinte,  
Ví z-vszákjmi,  
Oh krsztsanye,  
I nájbole  
Z dományimi vere nase !

Na vsze to szmo sze rejszan vszi prebûdili, i szmo tüdi vszi to pravili, ka bi g. Koczett bili dober skolnik, ali escse szo bogsi bili tiszti skolnik, steri szo g. Koczeta vcsili. Na to právilo g. Gzár, z-ednim litrom menye, i tiszto darljimo na »Diacski dome«, ár od tisztec pride tákse dobro vcsenyé, da mo lejko escse bole vúcseni, g. Németh krcsmár nato právijo, pravico májo g. Czár, od tisztec pride nei szamo dobro vcsenyé, nego tüdi mócs vere, darljmo szaksi po mogocsnoszti pár dinárov. Hvála najbole g. Németh-i, da szo nej bili 'zelni tiszti pár dinárov, stere bi mogôcse naj prinyi záplili, nego szo v prvoj vrszti bili gotovi tüdi eni darlivati! Daritelje po iméni szo: Czár Sándor mlinar z-Dankovec 10 din, Németh Vilmos goszttilnicsai, Koczett Ludvig logár, Bohár Sándor máli cesztár z-Macskovec 10—10 din, Gojdina Lajos post. z-Pecšarovc 10 din, Vrticsa Sándor z-Dankovec 5 din. Tak vszeykuper szmo darivali 55 din. na podvoro nasi mládi dijákov. 'Zelém pa, dabi sze ji vnogo najslo, ki bi po táksoj priliki „zednim litrom menye noszili imé moje.“ Nakonci pa pozdrávlam v iméni cêloga drústva vase mláde Dijáke! — Godina Lajos z-Pecšarovc.

## Posta.

**Novák János Bethlehem.** Levele és naptárpéne megérkezett. minden rendben van. Hálás köszönet és szív. üdv!

# Paul Gašperšič Puconci

oblastveno izkušeni tesarski mojster prevzame vsakovrstna tesarska dela moderne lesene stavbe, ostrešje za palače, hiže, vile, tovarne, cerkve in zvonike, razna tla, stopnice (stube), ledealice, verande, ograje itd. Gradba lesenih mostov, jerov in mlinov. Načrte in proračuni napravlja po najnižjih cenah.

Trgovina stavbenega lesa, desk, lat, apna in cementa.  
Solidna postrežba!

Solidna postrežba!